

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

طرح درس آشنایی با مبانی طب ایرانی و مکمل

همکار محترم خانم دکتر مامک هاشمی

از آنجایی که فرآیند یاددهی- یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح درس در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح درس نهایت دقت را مبذول فرمایند.

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس : آشنایی با مبانی طب ایرانی و مکمل
- نام و نام خانوادگی مدرس: مامک هاشمی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: مامک هاشمی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: مهدی بیگلر خانی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: «نظری ۲ واحد ، عملی ..... واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجوی: کارآموزی پزشکی
- نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم
- مکان آموزش : کلاس دانشکده پزشکی

جلسه	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری ^۱	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی ^۴
۱	مقدمات (ضرورت آموزش و پژوهش طب سنتی و چالشها)	در پایان جلسه دانشجو بتواند: ۱- تفاوت طب مکمل و جایگزین را با طب فراگیر بیان کند ۲- مبنای طبقه‌بندی مکاتب طب‌های سنتی و مکمل را توضیح دهد. ۳- انواع روش‌ها و اقدامات درمانی سنتی و مکمل را ذکر کند.	cognitive	سخنرانی تعاملی	دو ساعت	Power Point White board, Data projector	پرسش شفاهی
۲	تاریخچه طب ایرانی و نوآوریهای طب ایرانی	در پایان جلسه دانشجو بتواند: ۱- دوره‌های تاریخی مهم و مؤثر در پزشکی ایران را نام ببرد ۲- حداقل یکی از ویژگی‌های شاخص هر کدام از دوره‌های تاریخی را در زمینه پزشکی بیان کند.	cognitive	سخنرانی تعاملی	دو ساعت	Power Point White board, Data projector	پرسش شفاهی
۳	مبانی طب ایرانی (۱)	در پایان جلسه دانشجو بتواند:	cognitive	سخنرانی تعاملی	دو ساعت	Power Point White board,	پرسش شفاهی

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه‌گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه cognition از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و.... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می‌شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح cognition, attitude, psychomotor مشخص می‌شود.

^۳ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و.... انتخاب شود

^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و....

	Data projector				<p>۱- مفهوم ارکان در طب ایرانی را شرح دهد.</p> <p>۲- ویژگی هر یک از ارکان را شرح دهد.</p> <p>۳- تفاوت جسم عنصری و جسم مرکب از دیدگاه طب ایرانی را شرح دهد.</p> <p>۴- فایده وجود هر یک از عناصر را در اجسام مرکب توضیح دهد.</p>		
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	<p>در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>۱- تعریف مزاج از دیدگاه طب ایرانی را شرح دهد</p> <p>۲- مفهوم اعتدال در طب را توضیح دهد</p> <p>انواع مزاج را نام ببرد.</p>	مبانی طب ایرانی (۲)	۴
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	<p>در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>۱- مفهوم اخلاط از دیدگاه طب ایرانی را تعریف کند.</p> <p>۲- انواع اخلاط به همراه کیفیت منسوب به آنها را نام ببرد.</p> <p>۳- مفهوم کیفیت در هر کدام از اخلاط را بیان کند.</p> <p>۴- اسباب چهارگانه مؤد هر کدام از اخلاط را شرح دهد.</p> <p>۵- تقسیم‌بندی اصلی اعضا را بیان کند.</p>	مبانی طب ایرانی (۳)	۵

					<p>۶- مزاج هر کدام از اعضا را بيان كند.</p> <p>۸- انواع روح بخاری و محل تولد آنها را بيان كند.</p> <p>۹- تقسيم‌بندی قوای بدن را بيان كنيد.</p> <p>۱۰- عملکرد هر يك از انواع قوای اصلی بدن را شرح دهد.</p>		
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	<p>درپایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>۱- تدابیر حفظ سلامتی در زمینه آب و هوا را توضیح دهد.</p> <p>۲- تدابیر حفظ سلامتی در زمینه خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها را توضیح دهد</p> <p>۳- تدابیر حفظ سلامتی در زمینه پاکسازی بدن را توضیح دهد.</p>	<p>۶</p> <p>اصول حفظ الصحه از دیدگاه طب ایرانی(۱)</p>	
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	<p>درپایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>۱- تدابیر حفظ سلامتی در زمینه حرکت و سکون را توضیح دهد.</p> <p>۲- تدابیر حفظ سلامتی در زمینه خواب و بیداری را توضیح دهد.</p> <p>۳- تدابیر حفظ سلامتی در زمینه حالات عصبی و روانی را توضیح دهد.</p>	<p>۷</p> <p>اصول حفظ الصحه از دیدگاه طب ایرانی(۲)</p>	

پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	دانشجو بتواند در پایان جلسه: ۱- تقسیم‌بندی علم طب را بیان کند. ۲- نشانه‌های کلی مزاج جبلی را نام ببرد. ۳- هر کدام از نشانه‌های دلالت کننده بر مزاج جبلی را بر مبنای کیفیت‌های چهارگانه شرح دهد.	نشانه شناسی	۸
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	درپایان جلسه دانشجو بتواند: ۱- قوانین درمان با غذا را شرح دهد. ۲- اثرات مزه‌های مختلف بر بدن را شرح دهد. ۳- با توجه به کیفیت متفاوت خوراکی‌ها و غذاها، رژیم غذایی متناسب توضیح دهد	درمان با غذا در طب ایرانی	۹
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	درپایان جلسه دانشجو بتواند: ۱- در مبتلایان به کبد چرب، توصیه‌ها و رژیم غذایی مناسب را توضیح دهد. ۲- در مبتلایان به فشار خون بالا، توصیه‌ها و رژیم غذایی مناسب را توضیح دهد.. ۳- در مبتلایان به دیابت، توصیه‌ها و رژیم غذایی مناسب را توضیح دهد..	تدابیر کبد چرب، دیابت و فشارخون بالا	۱۰

پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	<p>در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>۱- تدابیر حفظ سلامتی در دوران بلوغ را شرح دهد.</p> <p>۲- تدابیر حفظ سلامتی و بهداشت برای دیسمنوره را شرح دهد.</p> <p>۳- تدابیر مقاربت جنسی را شرح دهد.</p> <p>۴- تدابیر پیش از بارداری را شرح دهد.</p> <p>۵- تدابیر بارداری را با توجه به شرایط فرد تجویز کند</p> <p>۶- تدابیر مناسب در شیردهی را شرح دهد.</p>	آشنایی با تدابیر زنان و بارداری و شیردهی	۱۱
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی، نمایش فیلم	cognitive	<p>در پایان جلسه دانشجو بتواند:</p> <p>۱- تقسیم‌بندی ماساژ در طب ایرانی را شرح دهد</p> <p>۲- اهداف درمانی ماساژ در طب ایرانی را بیان کند.</p> <p>۳- نوع ماساژ را متناسب با شرایط فردی، زمانی و مکانی تجویز کند.</p> <p>۵- برای سنین مختلف و شرایط متفاوت، ماساژ متناسب با آن را تجویز کند.</p> <p>۶- موارد منع انجام ماساژ را بیان کند.</p>	آشنایی با اعمال یداوی)	۱۲

پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی، نمایش فیلم	cognitive	در پایان جلسه دانشجو بتواند: ۱- موارد تجویز و عدم تجویز فصد را شرح دهد. ۲- انواع حجامت را تعریف کند. ۳- موارد تجویز و عدم تجویز حجامت را شرح دهد. ۴- موارد تجویز و عدم تجویز زالودرمانی را بیان کند.	خونگیری در طب ایرانی	۱۳
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	در پایان جلسه دانشجو بتواند: ۱- عوامل مؤثر بر قوام رطوبات بدنی را بیان کند. ۲- علائم افزایش ویسکوزیته رطوبات بدنی را شرح دهد. ۳- رژیم‌های غذایی مؤثر بر تعادل ویسکوزیته رطوبات بدنی را به مراجعین خود توصیه کند. ۴- راهکارهای طب ایرانی در کاهش عوارض شایع فیزیوتراپی را برای مراجعین خود بکاربرد	درآمدی بر کارکرد های طب ایرانی در فیزیوتراپی	۱۴
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	دانشجو در پایان جلسه بتواند: ۱- تفاوت گیاهان دارویی و داروهای گیاهی را شرح دهد. ۲- اثرات درمانی و نحوه تجویز و موارد	آشنایی با داروهای گیاهی و سنتی مبتنی بر شواهد	۱۵

					<p>منع مصرف برخی از گیاهان دارویی حوزه بیماریهای روان را شرح دهد.</p> <p>۳- اثرات درمانی و نحوه تجویز و موارد منع مصرف برخی از گیاهان دارویی حوزه بیماریهای گوارش را شرح دهد.</p>		
پرسش شفاهی	Power Point White board, Data projector	دو ساعت	سخنرانی تعاملی	cognitive	<p>دانشجو در پایان جلسه بتواند:</p> <p>۱- مکانیسم ایجاد بیماری از دیدگاه طب سنتی چینی را بیان کند.</p> <p>۲- برخی از بیماری‌هایی که در درمان آنها می‌توان از طب سوزنی بهره برد را نام ببرد.</p> <p>۳- عوارض و خطرات احتمالی طب سوزنی را نام ببرد.</p>	مرور طب سوزنی مبتنی بر شواهد	۱۶
						امتحان پایان ترم	۱۷

شیوه نمره دهی

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی ^۵	نوع ارزشیابی
		کوئیز
تا ۵ نمره اضافه به آزمون نهایی	اختیاری	ارائه پروژه
۲۰	آزمون تستی چند گزینه‌ای رایانه‌ای	امتحان پایان ترم

^۵ ابزار ارزشیابی می‌تواند مواردی مانند آزمون تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، سوالات کامل کردنی، MCQs، پروژه، آسکی و... باشد.

	حضور و غیاب و اخلاق در صورت نامناسب بودن منجر به کسر نمره نهایی می شود.	سایر موارد
۲۰		مجموع

منابع:

درسنامه طب ایرانی برای دانشجویان پزشکی

کتاب مروری بر کلیات طب سنتی ایرانی